

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi

ISSN: 2147 - 1037

Halk Eğitim Merkezi Kursiyerlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Sevgi Bektaş Bedir

DOI: 10.29299/kefad.2019.20.02.006

Makale Bilgileri

Yükleme:15/12/2018 Düzeltme:28/01/2019 Kabul:10/02/2019

Özet

Bu çalışmada hayat boyu öğrenme kapsamında açılan Halk Eğitim Merkezi kurslarına katılmış olan kursiyerlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015 - 2019 yıllarında Halk Eğitim Merkezi'nde açılan kurs programlarından altı mesleki kurs programına katılan kursiyerler oluşturmaktadır. Bu altı mesleki kurs programının tercih edilme sebebi kursiyerlerin bu kurs programlarını belirlenen zaman diliminde her dönem seçmiş olmaları, bu kurs programlarına ait aktif atölyeler olması ve en önemlisi bu kurslarda öğreticilik yapan kalfa ve usta öğreticilerin bu zaman diliminde (2015- 2019) bu kurslara kursiyer olarak katılmış olmalarıdır. Bu kurslara 1172 kadın ve 102 erkek katılmıştır. Bu çalışmada veriler doküman incelemesi ve yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla elde edilmiştir. Seçilen altı mesleki kurs programında kalfalık veya usta öğreticilik yapan öğretmenlerle görüşme yapılmıştır. Sonuç olarak Halk Eğitim Merkezi mesleki kurs programlarına kadın kursiyerlerin erkeklere oranla daha çok katıldıkları görülmüştür. Hem kadın hem de erkek kursiyerlerin çoğunlukla genç yetişkin (23-44 yaşlarında) ve ortaokul mezunu oldukları görülmüştür. Görüşmelerin betimsel analizi sonucunda üç tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar; "mesleki kurs programlarının kazandırdıkları, hayat boyu öğrenmenin anlamı ve mesleki kurs programlarına yönelik öneriler"dir. Görüşmecilerin hayat boyu öğrenmeyi içselleştirdikleri ve hayatlarına yansıttıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hayat boyu öğrenme, Yetişkin eğitimi, Mesleki kurs programları

Giriş

Hayat boyu öğrenme; kişisel, toplumsal ve istihdam ile ilişkili bir yaklaşımla bireyin; bilgi, beceri ve yeterliliklerini geliştirmek amacıyla örgün eğitimin dışında hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinlikleridir (Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü [HBÖGM], 2018). Hayat boyu öğrenme kavramı ilk kez 20. yüzyılda Yeaxlee tarafından ortaya konmuştur (Smith, 1996). Daha sonra Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) ve Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) hayat boyu öğrenmeyle ilgilenmeye başlamıştır. Bu iki kuruluş da eğitimin sadece okullarda çocuk ve gençlere yönelik olarak düşünülmesinin hayat boyu öğrenmeyi engellediğini belirtmiş, gelişen ekonomik gerçeklik, mesleki hareketlilik ve kendi kendine öğrenme bağlamında hayat boyu öğrenmenin gerekliliğini ileri sürmüştür (Budak, 2009). UNESCO uluslararası eğitim komisyonu eğitimin okul yaşı ve okul binaları ile sınırlanmaması hem okulda hem de okul dışında yapılan eğitimi içeren tüm eğitsel etkinliklerin eğitimin temel bileşeni olarak düşünülmesi, eğitsel etkinliklerin daha esnek yapılması, eğitimin hayat boyu devam eden bir varoluşsal süreklilik olarak planlanması gerektiği önerilerinde bulunmuştur (Knowles, 1996; aktaran Aksoy, 2013).

Demirel ve Yağcı'ya (2012) göre hayat boyu öğrenme kişisel ilgi ve ihtiyaçlara hizmet eden, bireyin sadece bilgi öğrenmesini değil, aynı zamanda topluma kazandırılmasını amaçlayan bir öğrenme sürecidir. Hayat boyu öğrenme var olan sistemi yapılandırmayı ve formal eğitim sisteminin dışında eğitimle ilgili tüm potansiyeli geliştirmeyi amaçlayan genel bir düzenlemedir (Güleç, Çelik ve Demirhan, 2012). Hayat boyu öğrenme örgün ve yaygın öğrenme, mesleki ve teknik eğitim, hizmet içi, hizmet öncesi ve hizmet dışı öğrenme gibi süreçleri kapsamaktadır (Evin Gencil, 2013) ve tüm bireylere ömür boyunca öğrenci olma ve eğitimlerine devam etme şansı vermektedir (Diker Coşkun ve Demirel, 2012). Klamma ve diğerlerine (2007) göre ise öğrenme sadece sınıfla ve okullarda yapılan formal öğretimle sınırlı değildir, öğrenme işte, evde ve oyunda devam eden hayat boyu süren bir aktividir. Hayat boyu öğrenme toplumun her bireyinin ilgi ve ihtiyaçlarına dönük, her yerde gerçekleştirilen bir eğitim etkinliğidir. Hayat boyu öğrenmenin amacı bireylere hayatlarının her basamağında yeni yollar açmak ve var olan yolları istedikleri doğrultuda yönlendirebilmelerine fırsat vermektir. Hayat boyu öğrenme, bireyin yaşamının tüm alanlarında gerçekleştirdiği örgün ve yaygın öğrenmeyi kapsamaktadır. Bu nedenle hayat boyu öğrenme, insanın doğumundan ölümüne kadar gerçekleşen, örgün ve yaygın eğitimi bütünleştiren bir yaklaşımdır (Devlet Planlama Teşkilatı, [DPT], 2001), ayrıca eğitim sisteminde birçok problemin üstesinden gelebilmek için sunulan çözüm önerilerinden biridir (Epçaçan, 2013). Küçükahmet 'e (2009) göre de kişiler doğduğu andan ölünceye kadar bir eğitim sürecinin içindedir. Bu eğitim süreci hayat boyu öğrenmedir. Farklı araştırmacılar tarafından yapılan farklı hayat boyu öğrenme

tanımlarının ortak özelliği hayat boyu öğrenmenin yalnızca formal eğitim-öğretimle sınırlı ya da sadece yetişkin bireyleri ilgilendiren bir kavram olmamasıdır.

Türkiye hayat boyu öğrenmeye önem verdiğini Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak Hayat Boyu Öğrenme adında bir genel müdürlük kurarak göstermiş, bununla da çalışmalarını tek merkezden yürütmeyi planlamıştır (Güleç, Çelik ve Demirhan, 2012). Türkiye'de hayat boyu öğrenme kurumları, genel müdürlüğe bağlı hayat boyu öğrenme faaliyetlerini düzenleyen Halk Eğitimi Merkezi, Olgunlaşma Enstitüsünü ve Açık Öğretim Okullarından oluşmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018). Türkiye'de hayat boyu öğrenme politikası hem bilimsel hem de uygulama düzeyinde daha çok mesleki eğitim kapsamında ele alınmaktadır (Demiralp ve Kazu, 2017). Bu açıdan özellikle yetişkinler için açılan kurslar çok önemli fırsatlar sunmaktadır. Yetişkin eğitimi hayat boyu öğrenmenin çok önemli bir bölümünü kapsar. Formal eğitimini tamamlamış ya da tamamlamamış, bir meslek sahibi olmuş ya da olamamış, emekli ya da çalışan tüm yetişkinler hayatlarının değişik dönemlerinde hayat boyu öğrenmenin bir parçası olabilirler. Kimi mesleki yeterliliğini artırmak için hizmet içi kurslara katılmak ister kimi daha iyi bir ebeveyn olabilmek, el becerisini geliştirmek ya da yeni bir dil öğrenebilmek için çeşitli kurslara gidebilir. Bu kurslar sayesinde pek çok katılımcıya iş istihdamı sağlanabilir. İşsizliğin önlenmesinde stratejik bir öneme sahip olan konulardan birisi de mesleki eğitimidir (Taş, 2011). 10. Kalkınma Planı hayat boyu öğrenmenin, Türkiye'nin kalkınması için en önemli unsurlardan birisi olduğunu vurgulamakta ve eğitim sistemi ile işgücü piyasası arasındaki uyumun hayat boyu öğrenme perspektifinden hareketle iş yaşamının gerektirdiği beceri ve yetkinliklerin kazandırılması, girişimcilik kültürünün benimsenmesi, mesleki ve teknik eğitimde okul-işletme ilişkisinin orta ve uzun vadeli sektör projeksiyonlarını dikkate alacak biçimde güçlendirilmesi yoluyla artırılacağı hususlarına yer vermektedir (MEB, 2014). Bu süreçte Millî Eğitim Bakanlığı'nın hayat boyu öğrenme adına girişimleri yetişkinler için büyük önem arz etmektedir. Çünkü devlet elinden yürütülen hayat boyu öğrenme destekli kurslar bireyler için daha ekonomik ve daha ulaşılabilir.

Millî Eğitim Bakanlığı 2014-2018 Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nda bazı önceliklere yer verilmiştir. Bunlar, toplumda hayat boyu öğrenme kültürü ve farkındalığının oluşturulması, hayat boyu öğrenme fırsatlarının ve sunumunun artırılması, hayat boyu öğrenme fırsatlarına erişimin artırılması, hayat boyu rehberlik ve danışmanlık sisteminin geliştirilmesi, önceki öğrenmelerin tanınması sisteminin geliştirilmesi, hayat boyu öğrenme izleme ve değerlendirme sisteminin geliştirilmesidir. Toplumda hayat boyu öğrenme kültürü ve farkındalığının oluşturulması oldukça önem taşımaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın (2014) toplumda hayat boyu öğrenme bilincini artırmaya yönelik yaptığı planlamada TV, radyo ve ilgili mecralarda programlar yayınlanması, görsel ve yazılı medyanın hayat boyu öğrenme kültürünün

artırılmasına yönelik rolü konusunda farkındalık arttırılması, “Öğrenme Şenlikleri” uygulamasının ülke genelinde yaygınlaştırılması yer almaktadır. Böylece bireylerin aktif ve katılımcı vatandaş olmalarına yönelik farkındalık arttırılacaktır. Bu planlamaların gerçekleştirilmesi için görsel ve yazılı medya ile (RTÜK, MYK, TRT), ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla, ilgili bakanlıklarla (Kalkınma Bakanlığı, ÇSGB, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı), Özel İdareler, Muhtarlıklar, İşçi ve İşveren Sendikaları Konfederasyonlarından yararlanılmakta ve iş birliği yapılmaktadır.

Hayat boyu öğrenme, eğitimin gidilecek bir yol değil yolun kendisi olduğunu göstermektedir. Bireyler doğumdan ölüme kadar her daim yeni bir şeyler öğrenme ve bu öğrendiklerini hayatlarında uygulama eğilimindedirler. Formal eğitim gören bireylere amaçladıkları geleceği sağlamak, çalışan bireylerden daha iyi iş performansı alabilmek, çalışmayan veya emekli olmuş bireylerin hayatlarını daha kaliteli geçirmelerini sağlamak, zamanla değişen ilgi ve becerilere fırsat sunabilmek, özellikle kadınlara ve engellilere iş istihdamı sağlayabilmek için hayat boyu öğrenme üzerinde daha fazla durulması gereken bir olgudur.

Bu çalışmada hayat boyu öğrenme kapsamında açılan Halk Eğitim Merkezi mesleki kurs programlarına 2015 - 2019 yıllarında katılmış olan kursiyerlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu ana amaç doğrultusunda hayat boyu öğrenme kapsamında açılan Halk Eğitim Merkezi mesleki kurs programlarına katılmış kursiyerlerin;

1. Farklı değişkenler açısından demografik özellikleri (cinsiyet, yaş, eğitim durumu) nasıldır?
2. Mesleki kurs programlarının kazandırdıkları hakkındaki görüşleri nelerdir?
3. Hayat boyu öğrenme hakkındaki düşünceleri nelerdir?
4. Mesleki kurs programlarına yönelik önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma 2015- 2019 yılları arasında Halk Eğitim Merkezi'nde herhangi bir mesleki programda kurs almış olan kursiyerlerin demografik bilgilerini ve katıldıkları kursları incelemeyi amaçlayan nitel bir çalışmadır. Bu çalışma doküman inceleme ve yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle yapılmıştır. Doküman inceleme araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkındaki bilgileri içeren yazılı materyallerin analizini içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Doküman inceleme yapabilmek için Halk Eğitim Merkezi'nden 2015 - 2019 yılları arasındaki kursiyerlerin demografik bilgileri ve katıldıkları mesleki kurs programlarına dair bilgiler istenmiştir. Ayrıca bu araştırma için seçilen altı mesleki kurs programında kalfalık veya usta öğreticilik yapan öğretmenlerle

görüşme yapılmıştır. Görüşme kişilerin, farklı konulardaki bilgi, düşünce, tutum ve davranışları ile bunların olası nedenlerinin öğrenilmesi için başvurulabilecek kısa bir yoldur (Karasar, 2006).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma kapsamında, 2015- 2019 yıllarında Orta Karadeniz Bölgesi'nde ki bir ilçede yer alan Halk Eğitim Merkezi'nde herhangi bir mesleki programda kurs almış olan kursiyer bilgileri incelenmiştir. Bu süre zarfında toplam 515 mesleki kurs açılmıştır. Bu kurslara 5530 kadın, 3128 erkek olmak üzere toplam 8658 kursiyer katılmıştır. Bu çalışmanın çalışma grubunu 2015-2019 yıllarında açılan kurs programlarından altı mesleki kurs programına katılan kursiyerler oluşturmaktadır. Bu altı mesleki kurs programının tercih edilme sebebi kursiyerlerin bu kurs programlarını belirlenen zaman diliminde her dönem seçmiş olmaları, bu kurs programlarına ait aktif atölyeler olması ve en önemlisi bu kurslarda öğreticilik yapan kalfa ve usta öğreticilerin bu zaman diliminde (2015- 2019) bu kurslara kursiyer olarak katılmış olmalarıdır. Böylece hayat boyu öğrenme kapsamında açılan kursların kursiyerlerin hayatlarına nasıl etki ettiğini anlayabilmek için bu kalfa ve usta öğreticilerle görüşme yapılmıştır. Bu altı mesleki kurs programı için toplam 103 kurs açılmıştır. Bu kurslara 1172 kadın ve 102 erkek katılmıştır. Bu kurs programlarının adları ve kursa katılan kursiyerlerin bilgileri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Hayat boyu öğrenme kapsamında açılan mesleki kurs programları

Mesleki kurs programının adı	Açılan kurs sayısı	Kadın	Erkek	Toplam
Tahta Baskı Yapma	33	386	26	412
Ahşap Boyama ve Vernikleme	24	227	46	273
Ahşap Yakma Tekniği	20	215	23	238
Takı Yapımı	8	123	4	127
Çini İşleme	9	114	0	114
Minyatür Halı Dokuma	9	107	3	110
Toplam	103	1172	102	1274

Tablo 1'de 2015-2019 yıllarında Halk Eğitim Merkezi'nde açılan mesleki kurs programlarından bu çalışma için seçilen altısına dair bilgiler yer almaktadır. Tablo 1 incelendiğinde bu kurs programlarından en çok tercih edileni "Tahta baskı yapma" mesleki kurs programıdır. Bu mesleki kurs programı için 33 kurs açılmış ve bu kurslara 386 kadın, 26 erkek toplam 412 kursiyer katılmıştır. Bu kurs programının çok seçilme sebebi kursiyerlerin kendi şehirlerine has geleneksel bir sanatı öğrenmek istemeleridir. Bu kurs programında kursiyerler tahta baskı yapma yöntemiyle kendi yörelerine has yazmalar, sofrta bezleri ve daha birçok ürün elde edip pazarlama imkânı bulmaktadırlar. Bu çalışma için seçilen mesleki kurs programlarından ikincisi "ahşap boyama ve vernikleme"dir. Bu kurs programında kursiyerler ahşapları çeşitli şekillerde süs eşyasına ve aksesuara dönüştürerek yeni ürünler elde etmektedirler. Bu mesleki kurs

programı için 24 kurs açılmış ve bu kurslara 227 kadın, 46 erkek toplam 273 kursiyer katılmıştır. Bu çalışma için seçilen mesleki kurs programlarından üçüncüsü “ahşap yakma tekniği”dir. Bu mesleki kurs programı için 20 kurs açılmış ve 215 kadın, 23 erkek toplam 238 kursiyer katılmıştır. Bu kurs programında ahşap malzeme yakma tekniğiyle üzerine eski yazılar yazılmakta ve özellikle kursiyerler kendi şehirlerinin tarihi dokusunu yansıtan resimler çizmektedirler. Bu çalışma için seçilen mesleki kurs programlarından dördüncüsü “takı yapımı”dır. Bu mesleki kurs programı için 8 kurs açılmış, 123 kadın ve 4 erkek toplam 127 kursiyer katılmıştır. Bu kurs programında çeşitli taş ve malzemelerden takılar üretilmektedir. Bu çalışma için seçilen mesleki kurs programlarından beşincisi “çini işleme”dir. Bu mesleki kurs programı için 9 kurs açılmış ve 114 kadın katılmıştır. Erkekler bu kurs programını tercih etmemiştir. Bu kurs programında kursiyerler çiniler üzerine çeşitli motifler çizmekte, yazılar yazmakta ve tabak, bardak altı gibi değişik türde ürünler ortaya koymaktadırlar. Bu çalışma için seçilen kurs programlarından altıncısı “minyatür halı dokuma”dır. Bu mesleki kurs programı için 9 kurs açılmış ve 107 kadın, 3 erkek toplam 110 kursiyer katılmıştır. Bu kurs programında kursiyerler minyatür halılara isteğe göre yazı yazmakta ve motif işlemektedirler.

Veri toplama araçları

Bu çalışmada veriler doküman incelemesi ve yarı yapılandırılmış görüşme yapılarak elde edilmiştir. Araştırmada bu çalışma için seçilen mesleki kurs programlarına daha önce kursiyer olarak katılmış şimdi bu kurs programlarında öğreticilik yapan 6 kalfa ve usta öğreticinin görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formları ile elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken iç geçerliği yükseltmek için dil ve içerik bakımından uzman görüşü alınarak forma son şekli verilmiş ve form uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Görüşme formu pilot uygulama olarak başka alandaki bir öğreticiye uygulanmıştır. Bu görüşmede formun görüşmeye uygun olduğu görülmüş, bu görüşmenin verileri analiz dışı tutulmuştur.

Verilerin Analizi

Doküman incelemesi tekniği ile elde edilen veriler bu araştırma için seçilen altı mesleki kurs programı ile sınırlandırılmış ve sayısallaştırılarak sunulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla elde edilen veriler için de betimsel analiz yapılmıştır. Katılımcıların görüşme sorularına verdikleri yanıtlardan temalar oluşturulmuş ve görüşleri kodlanarak veriler sınıflandırılmıştır. Alıntılarda katılımcıların isimleri kullanılmamış, görüşleri G1(görüşmeci 1) ... şeklinde kodlanarak verilmiştir.

Bulgular

Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Birinci alt amaç olan “Kursiyerlerin farklı değişkenler açısından demografik özellikleri (cinsiyet, yaş, eğitim durumu) nasıldır?” sorusuna ait bulgular Tablo 2 ve Tablo 3’te sunulmuştur. Tablo 2’de 2015 - 2019 yılları arasında hayat boyu öğrenme kapsamında açılan mesleki kurs programlarından bu çalışma için seçilen altı mesleki kurs programına katılan bütün kursiyerlerin demografik özellikleri verilmiştir.

Tablo 2. Kursiyerlerin demografik özellikleri

Değişkenler		N	%	
Cinsiyet	Kadın	1172	92	
	Erkek	102	8	
Yaş	Kadın	15-22	199	17
		23-44	683	58
		45-64	237	20
		65-	53	5
	Erkek	15-22	19	19
		23-44	50	49
		45-64	30	29
		65-	3	3
Eğitim durumu	Kadın	Okur-Yazar	46	4
		İlkokul	164	14
		Ortaokul	485	41
		Lise	323	28
		Ön Lisans	58	5
		Lisans	82	7
		Yüksek Lisans	14	1
	Erkek	Okur-Yazar	1	1
		İlkokul	5	5
		Ortaokul	50	50
		Lise	27	27
		Ön Lisans	4	4
		Lisans	14	14
		Yüksek Lisans	1	1

Tablo 2’de görüldüğü gibi bu çalışma için seçilen kursiyer sayısı 1274’tür. Bunların 1172’si (%92) kadın, 102’si (%8) erkektir. Yine Tablo 2’de kursiyerlerin yaşlarına dair veriler bulunmaktadır. 1172 kadın kursiyerden 199’u (%17) 15-22 yaş arasında; 683 tanesi 23-44 (%58) yaş arasında; 237 tanesi 45-64 (%20) yaş arasında ve 53 tanesi (%5) 65 yaş ve üzerinde bulunmaktadır. Bu verilerden Halk Eğitim Merkezi mesleki kurs programlarının daha çok genç yetişkin kadın tarafından tercih edildiği görülmektedir. 102 erkek kursiyerden 19’u (%19) 15-22 yaş arasında; 50 tanesi 23-44 (%50) yaş arasında; 30 tanesi 45-64 (%30) yaş arasında, 3 tanesi (%3) 65 yaş ve üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 2’de kursiyerlerin eğitim durumuna ait veriler de yer almaktadır. 1172 kadın kursiyerden 46’sı (%4) okuryazar; 164’ü (%14) ilkokul; 485’i (%41) ortaokul; 323’ü (%28) lise; 58’i (5) ön lisans; 82’si (%7) ve 14’ü (%1) yüksek lisans mezunu olarak bulunmaktadır. 102 erkek kursiyerden 5’i (%5) ilkokul; 50 tanesi (%50) ortaokul; 27 ‘si (%27) lise; 4’ü (%4) ön lisans; 14’ü lisans (%14) ve 1’i (%1) yüksek lisans mezunu olarak bulunmaktadır. Bu verilerden Halk Eğitim Merkezi mesleki kurs programlarını hem kadın hem erkeklerde daha çok ortaokul sonra lise mezunlarının tercih ettiği görülmektedir.

2015 - 2019 yıllarında belirtilen Halk Eğitim Merkezi’nde en çok tercih edilen altı mesleki kurs programında öğreticilik yapan kalfa ve usta öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Bu öğretmenlere dair bilgiler Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. Görüşmecilerin demografik özellikleri

Görüşmeci	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Medeni Durum	Öğreticilik Yaptığı Kurs Programı
Görüşmeci 1 (G1)	Kadın	29	Ön lisans	Bekar	Takı Yapımı
Görüşmeci 2 (G2)	Kadın	41	Lise	Evli	Çini İşleme
Görüşmeci 3 (G3)	Kadın	44	Lise	Evli	Minyatür Halı Dokuma
Görüşmeci 4 (G4)	Kadın	26	Ön lisans	Evli	Ahşap Boyama ve Vernikleme
Görüşmeci 5 (G5)	Erkek	58	İlkokul	Evli	Tahta Baskı Yapımı
Görüşmeci 6 (G6)	Erkek	61	İlkokul	Evli	Ahşap Yakma Tekniği

Tablo 3’te görüldüğü gibi görüşme yapılan altı kişiden dördü kadın ikisi erkektir. Görüşme yapılan kadın katılımcılar 26-44 yaş aralığındadır. Kadın katılımcılardan ikisi lise, ikisi ön lisans mezunudur. Yine görüşme yapılan kadın katılımcılardan üçü evliyken biri bekadır. Görüşme yapılan erkek katılımcılar 58 ve 61 yaşlarındadırlar. Görüşme yapılan erkek katılımcıların her ikisi de ilkokul mezunu ve evlidir. Görüşme yapılan erkek katılımcılardan G5’in öğreticiliğini yaptığı mesleki kurs programına olan ilgisi çocuk yaşta başlamıştır. Hayatını bu işle kazanmıştır. Daha sonra kursa katılıp gerekli belgesini alıp bu işte öğreticilik yapmaya devam etmiştir. Emekli olmasına rağmen kurs öğreticiliğine devam etmektedir. Görüşme yapılan erkek katılımcılardan G6 öğreticiliğini yaptığı mesleki kurs programına emekli olduktan sonra kursiyer olarak başlamış bu işte ilerleyerek öğretici olmuştur. O da emekli olmasına rağmen kurs öğreticiliğine devam etmektedir. Özellikle erkek kursiyerler hayat boyu öğrenmenin yaşı ve zamanı olmadığına örnek olmuşlardır.

İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

İkinci alt amaç olan “Kursiyerlerin mesleki kurs programlarının kazandırdıkları hakkındaki görüşleri nelerdir” sorusuna ait bulgular Tablo 4’te sunulmuştur. Bu soruya verilen görüşme verileri

sonucunda bir tema oluşturulmuştur. Bu tema “mesleki kurs programlarının kazandırdıkları” dır. Bu temaya ait kodlar ve görüş sayıları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Mesleki kurs programlarının kazandırdıkları

Kodlar	Görüş sayısı
1 Özgüven artışı	6
2 Özsaygı artışı	6
3 Güçlü hissetme	6
3 Toplumda saygınlığın artması	6
4 Ürün çıkarmanın mutluluğu	5
5 İş imkânı/ekonomik özgürlük	4
6 İç huzur	4
7 Sakinlik	3
8 Sabır	3
9 Aile yaşantısında huzur	3
10 Çocuklarla kaliteli vakit geçirme	2

Tablo 4’te görüldüğü gibi görüşme yapılan altı katılımcıdan tümü katıldıkları mesleki kurs programı sayesinde özgüven ve özsaygılarının arttığını, kendilerini daha güçlü hissettiklerini ve toplumda saygınlıklarının arttığını belirtmişlerdir. Görüşme yapılan katılımcılardan beşi ürün çıkarmanın mutluluğunu yaşadığını ifade ederken dört tanesi katıldıkları merkezi kurs sayesinde iş sahibi olarak ekonomik özgürlük kazandıklarını ve iç huzurlarının arttığını dile getirmişlerdir. Yine görüşme yapılan katılımcılardan üçü katıldıkları mesleki kurs programlarının kendilerine sakinlik ve sabır kazandırdığını ve aile yaşantılarında huzurlarının arttığını belirtmişlerdir. Son olarak görüşme yapılan katılımcılardan ikisi katıldıkları mesleki kurs programı sayesinde çocuklarıyla daha kaliteli vakit geçirebildiklerini ifade etmişlerdir. Tablo 4’te verilen kodlara ilişkin katılımcı görüşlerinden direkt alıntılar aşağıda verilmiştir.

“Kurs ilk başta sakinlik kazandırdı. Burada kendini tamamen sıfırlıyorsun. Enerjini yaptığım ürüne ve sınıfa veriyorsun. Sabırlı olmayı öğreniyorsun” (G1)

“Ekonomik özgürlüğümü kazandım. Kendini güçlü hissediyorsun. Hem insanların hem kendimin bakış açısı değişti. Artık ailenin küçük çocuğu değil de hoca olarak görülüyorum. Ailede bile saygınlığım arttı”. (G1)

“Evide çocuklarla uğraşmaktan, ev işleri dışında bir işle uğraşmak, dışa açılmak, değişik insanlar, değişik ortamlar ve yetenekler keşfetmek beni çok mutlu etti. Aile yaşantımda huzurum arttı. Çocuklarımla daha kaliteli vakit geçirmeye başladım. Tamamen evde olunca vakit çoktu ama anlamlı geçiremiyorduk”. (G2)

“Çocuklarım büyüdüğü için zamanım çoktu. Katılmak istedim. Ekonomik özgürlüğüm arttığı için kendime bakış açım değişti, çocuklarımın eğitimine katkı sağlayabiliyorum. Kendi ayaklarımın üstünde durabildiğim için özgüvenim arttı. Kendimi güçlü hissediyorum”. (G3)

“Kursa gelirken sadece kendi ev eşyalarımı yapmayı hedefliyordum. Ama kursa katıldıktan sonra başka insanlara hizmet etmek, işi öğrenmek ve öğretmek amacım oldu. Kurs beni dinlendiriyor, huzur veriyor. Çalışırken yorulmuyorum, hem de para kazanıyorum”. (G4)

“Ben 8 yaşımdan beri bu işi yapıyorum. Çekirdekten yetişme derler ya öyleyim. Ben insanlara bu mesleği öğretip bir nebze faydam oluyorsa o yeter bana. Ben huzur buluyorum bu işi yaparken. İyi ki bu işi öğrenmişim diyorum. Bu mesleği öğretebilmek için her gün yüz elli kilometre yol gidiyorum. Ben mesleğimi yeni nesillere aktarmak için Allah sağlık verdikçe devam edeceğim. Arkamdan miras olarak mesleğimi bırakmak istiyorum”. (G5)

“Ben zaten emekliydim. Kendime bir uğraş arıyordum. Vakit geçirmek için gelmişim ama yıllardır bırakmadım. Ben çalışsam hasta olurum. Bu iş bana çok iyi geldi. Kendime olan güvenim arttı. Çok severek geliyorum”. (G6)

Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Üçüncü alt amaç olan “Kursiyerlerin hayat boyu öğrenme hakkındaki düşünceleri nelerdir?” sorusuna ait bulgular Tablo 5’te sunulmuştur. Bu soruya cevap olarak görüşme sonunda bir tema oluşturulmuştur. Bu tema “*hayat boyu öğrenmenin anlamı*”dır. Bu temaya ait kodlar ve görüş sayıları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. *Hayat boyu öğrenmenin anlamı*

Kodlar	Görüş sayısı
1 İş imkânı	6
2 Eğitim imkânı	6
3 Öğrenmede süreklilik	6
4 Öğretmede süreklilik	5
5 Beşikten mezara öğrenme	4
6 Sınırsız üretim	3
7 Hayal gücü kadar geniş bir süreç	3
8 İkinci bir hayat	1
9 Değişen zevklere hitap eden bir süreç	1
10 Yaptığın işi daha iyi hale getirme fırsatı	1

Tablo 5’te görüldüğü gibi görüşme yapılan altı katılımcıdan tümü hayat boyu öğrenmeyi iş imkânı, eğitim imkânı ve öğrenmede süreklilik olarak anlamlandırmaktadır. Görüşme yapılan katılımcılardan beşi hayat boyu öğrenmeyi öğretmede süreklilik olarak ifade ederken dört tanesi hayat boyu öğrenmenin beşikten mezara devam eden bir süreç olduğunu dile getirmişlerdir. Yine görüşme yapılan katılımcılardan üçü hayat boyu öğrenmeyi sınırsız üretim ve hayal gücü kadar

geniş bir süreç olarak nitelendirmişlerdir. Görüşme yapılan katılımcılardan birer kişi hayat boyu öğrenmeyi ikinci bir hayat, değişen zevklere hitap eden bir süreç ve yaptığın işi daha iyi hale getirme fırsatı olarak anlamlandırmışlardır. Tablo 5'te verilen kodlara ilişkin katılımcı görüşlerinden direkt alıntılar aşağıda verilmiştir.

“Hayat boyu öğrenme çok kapsamlı bir süreç. Birçok alanda eğitim ve iş imkânı sağlıyor. Ben oldum bitti yok. Sürekli yeni şeyler öğreniyoruz. Kendi alanımızı diğer alanlarla birleştirip yeni ürünler ortaya çıkarıyoruz. Öğrenmeye devam ediyoruz böylece yeni şeyler öğretebiliyoruz”. (G1)

“Hayat boyu öğrenme bence ikinci bir hayat ikinci bir şans. Zamanında birçok şeyi elinden kaçıranlar için, belli nedenlerden dolayı okul hayatına devam edemeyenler, iş imkânı bulamayanlar için bence gerçekten ikinci bir hayat”. (G2)

“Önceden böyle kurslara devam edemediğim için üzgünüm ama hayat boyu öğrenme sayesinde şimdi kendimi geliştirme fırsatı yaşıyorum” (G3)

“Öğrenmenin yaşı yok. Öğrenme ilkokulda başlayıp üniversitede bitmiyor. Emekli olmuş öğrencilerim var. İnsanların her sene zevkleri hobileri değişiyor buna uyum sağlayabilmek hayat boyu öğrenme sayesinde oluyor. İnsan ölene kadar öğrenmeye aç”. (G4)

“Ben 8 yaşımda başladım 58 yaşındayım devam ediyorum. Şunu söyleyim öğrenmenin yaşı yok. İnsanlara bu fırsatlar veriliyorsa yararlınsınlar” (G5)

“Bence hayat boyu öğrenme yaptığın işi severek yapıp daha iyi daha ileri götürmek. Devam etmek. Hani şey derler ya beşikten mezara kadar diye. Ben geriye bir eser bırakmak istiyorum”. (G6)

Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Dördüncü alt amaç olan “Kursiyerlerin mesleki kurs programlarına yönelik önerileri nelerdir?” sorusuna ait bulgular Tablo 6’da sunulmuştur. Bu soruya cevap olarak görüşme sonunda bir tema oluşturulmuştur. Bu tema “mesleki kurs programlarına yönelik öneriler”dir. Bu temaya ait kodlar ve görüş sayıları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Mesleki kurs programlarına yönelik öneriler

Kodlar	Görüş sayısı	
1	Kurs süresinin uzatılması	4
2	Pazarlama oranının arttırılması	3

Tablo 6’da görüldüğü gibi görüşme yapılan altı katılımcıdan dördü hayat boyu öğrenme kapsamında açılan mesleki kurs programlarına yönelik kurs süresinin uzatılmasını öneriyorken,

görüşme yapılan katılımcılardan üçü pazarlama oranının arttırılmasını önermişlerdir. Tablo 6’da verilen kodlara ilişkin katılımcı görüşlerinden direkt alıntılar aşağıda verilmiştir.

“Kursumuz meslek öğrettiğimiz için biraz süre olarak kısa geliyor. Süresi uzatılabilir. (G2)

“Çok turistik bir şehir olmadığımız için ürünlerimizi pazarlama ortamı sınırlı oluyor. Şehrimize ait satış noktamız var, ürünlerimizi orada satıyoruz. Başka pazarlama fırsatları yaratılabilir” (G3)

“Satış ofisimiz var. Ürünlerimiz orada satılıyor. Ama satışı daha da arttırılabilir” (G4)

“Bence kursumuzun süresi az. Bir mesleği tam öğrenmek için bu süre az. Bir mesleği tam öğrenebilmek için bir çırağın bir ustanın yanında en az beş yıl kalması gerekir. Kursa gelenler hemen bırakmayıp devamında da gelirse, kurs saatleri de biraz arttırılırsa daha iyi olur”. (G5)

“Kursiyerler tam işi öğrenecekken kurs bitiyor. Yeni kursa gelmiyorlar. Kurs süresi daha da uzatılırsa daha iyi öğrenilir” (G6)

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma için seçilen kursiyer sayısı 1274’tür. Bunların 1172’si (%92) kadın, 102’si (%8) erkektir. Kadın kursiyer sayısının erkek kursiyer sayısına oranla yüksek oluşu olumlu bir durumdur. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü’nün hayat boyu öğrenmeye dahil etmek istedikleri öncelikli gruplardan olan kadınların bu kurslara ilgisi, kendi yeteneklerini keşfedip bir meslek sahibi olmaları Türkiye’de kadının hayatın içinde aktif olması ve kadına iş istihdamı sağlanması açısından da önemlidir. Son yıllarda hayat boyu öğrenme üzerine yapılan çalışmaların çoğunda kadınların lehine anlamlı bir fark vardır. Akyol, Başaran ve Yeşilbaş’ın (2018) Halk Eğitim Merkezleri’nde öğrenim gören kursiyerlerin hayat boyu öğrenme algılarının incelendiği çalışmalarında, kadınların hayat doyumu algılarının erkeklerin hayat doyumu algılarından daha fazla olduğu görülmüştür. Alan yazın tarandığında bu konuda yapılmış çalışmaların bir kısmında bireylerin hayat boyu öğrenmeye ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ve bu farklılığın kadınların lehine olduğu görülmektedir (Demiralp ve Kazu, 2017; Diker Coşkun ve Demirel, 2012; Ekşioğlu, Tarhan ve Gündüz, 2016; Evin Gencil, 2013; İzci ve Koç, 2012; Kılıç, 2014; Özgür, 2016). Fakat Oral ve Yazar’ın (2015) yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının hayat boyu öğrenmeye ilişkin algılarının ve Kazu ve Erten’in (2016) yaptıkları çalışmada katılımcıların hayat boyu öğrenme yeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmaktadır.

Elde edilen veriler sonucunda Halk Eğitim Merkezi mesleki kurs programlarının hem kadın hem de erkek kursiyerler tarafından daha çok genç yetişkinlik (23-44 yaş) döneminde seçildiği görülmektedir. Kursiyerlerin daha çok genç yetişkin olan bireylerden oluşması hayatında örgün öğretimle bazı fırsatları kaçırmış bireylerin hayat boyu öğrenme ilkesiyle yeni bir meslek öğrenmek istemelerinden kaynaklanıyor olabilir. Kursiyerlerin eğitim durumuna ait verilere bakıldığında Halk Eğitim Merkezi mesleki kurs programlarının hem kadın hem erkeklerde daha çok ortaokul sonra lise mezunu kursiyerler tarafından tercih edildiği görülmektedir. Akyol, Başaran ve Yeşilbaş'ın (2018) Halk Eğitim Merkezleri'nde öğrenim gören kursiyerleriyle yaptıkları çalışmalarında katılımcıların yaş aralığı 18-30, daha sonra 31-45'dir. Yine aynı çalışmada kursiyerlerin daha çok lise mezunu oldukları görülmektedir.

Ayrıca daha önce bu kurslara katılıp şimdi bu kurslarda öğreticilik yapan altı mesleki kurs programı öğretmeniyle görüşme yapılmıştır. Bu katılımcılardan da 4'ü kadın, 2'si erkektir. Görüşme sonucu elde edilen tema ve kodlara göre araştırma sonucuna bakıldığında görüşme yapılan altı katılımcı hayat boyu öğrenme kapsamında açılan mesleki kurs programlarının kendilerine birçok özellik kazandırdığını belirtmişlerdir. Bu özellikler, *“özgüven artışı, özsaygı artışı, güçlü hissetme, toplumda saygınlığın artması, ürün çıkarmanın mutluluğu, iş imkânı/ekonomik özgürlük, iç huzur, sakinlik, sabır, aile yaşantısında huzur, çocuklarla kaliteli vakit geçirme”*dir. Katılımcıların görüşlerinden de anlaşıldığı gibi hayat boyu öğrenme kapsamında açılan bu kurslarda tam da hayat boyu öğrenmenin gerçekleştiği görülmektedir. Özellikle kadınların ekonomik özgürlüklerini almalarıyla, bir ürün ortaya koymanın mutluluğuyla kendilerine olan güvenlerinin, saygılarının ve inançlarını arttığı görülmektedir. Ayrıca emekli vatandaşlarında bu mesleki kurs programları sayesinde nasıl hayatlarına aktif bir şekilde devam ettikleri görülmektedir.

Görüşme sonucu elde edilen tema ve kodlara göre araştırma sonucuna bakıldığında görüşme yapılan altı katılımcının hayat boyu öğrenmeyi olumlu yönde anlamlandırdıkları görülmektedir. Bu katılımcılara göre hayat boyu öğrenmenin anlamı *“iş imkânı, eğitim imkânı, öğrenme süreklilik, öğretmede süreklilik, beşikten mezara öğrenme, sınırsız üretim, hayal gücü kadar geniş bir süreç, ikinci bir hayat, değişen zevklere hitap etmesi, yaptığın işi daha iyi hale getirmek”*dir. Katılımcıların görüşlerinden de anlaşıldığı gibi katılımcıların tümü hayat boyu öğrenmeye olumlu anlamlar yüklemektedirler. Yükledikleri anlamlar Millî Eğitim Bakanlığı'nın hayat boyu ilkeleriyle tutarlılık göstermektedir. Millî Eğitim Bakanlığı hayat boyu öğrenme kurumları yönetmeliğinde hayat boyu öğrenmenin ilkeleri hayat boyu öğrenme, bilimsellik ve bütünlük, geçerlilik, gönüllülük, herkese açıklık, her yerde eğitim, ihtiyaca uygunluk, iş birliği ve eş güdüm, planlılık, süreklilik, yenilik ve gelişmeye açıklık olarak sıralanmıştır (MEB, 2018). Ayrıca, Doğan ve Kavtelek'in (2015) hayat boyu öğrenme kurum yöneticilerinin hayat boyu öğrenmeye ilişkin

algılarının belirlenmesine yönelik yaptıkları çalışma sonuçları ve Demirel ve Yağcı'nın (2012) sınıf öğretmeni adaylarıyla yaptıkları çalışmada yer alan katılımcıların hayat boyu öğrenmeyle ilişkin görüşleri ile bu çalışmadan elde edilen katılımcı görüşleri tutarlıdır.

Görüşme sonucu elde edilen tema ve kodlara göre araştırma sonucuna bakıldığında görüşme yapılan altı katılımcı kurslardan genel olarak memnundurlar. Katılımcılar iki öneride bulunmuşlardır. Bu öneriler; *"kurs süresinin uzatılması ve pazarlama oranının artırılması"* dir.

Alan yazın tarandığında hayat boyu öğrenmeye dair son 10 yılda yapılan 9 çalışmadan 4'nün nicel 4'nün nitel ve 1'nin karma olduğu görülmüştür (Kılıç ve Yılmaz, 2019). Bu çalışma, Halk Eğitim Merkezi mesleki kurs programlarına önce kursiyer olarak katılmış ve şimdi aynı alanda öğreticilik yapan bireylerle görüşme yapılmış olmasından dolayı alan yazında ki nitel çalışmalardan farklılık göstermektedir. Bu açıdan alana katkı sağlayacağına inanılmaktadır.

Öneriler

Hayat boyu öğrenmeye erişimin artırılması için Millî Eğitim Bakanlığının çeşitli bakanlıklar, resmi ve sivil toplum kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapması planlanmaktadır (MEB, 2014). Bunlardan özellikle okul öncesinden yetişkin eğitime kadar toplum içinde yer alan dezavantajlı grupların (engelliler, kadınlar, yaşlılar, eski hükümlüler, suça bulaşmış ya da suç riski altındaki çocuklar ve gençler, uzun süreli işsizler, işsiz gençler, gezici geçici işçiler) eğitime erişimlerinin desteklenmesi yer almaktadır. Bu bağlamda Halk Eğitim Merkezi'ne devam eden kadınların daha kursa devam ederken bile maddi olarak desteklendikleri, kursa geldikleri gün sayısınca ve sattıkları ürün ölçüsünde para kazandıkları görülmektedir. Bu durum özellikle ekonomik özgürlüğünü alamamış olan kadınların bu kursları seçmeleri için önemli bir gerekçedir. Kadınlar böylece hem sosyalleşmekte hem para kazanmakta hem de meslek öğrenmektedirler. Bu anlamda Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'nün bu kursları açma amacı başarılı bir şekilde yerine getirilmektedir. Fakat bu durumda şöyle bir dezavantaj bulunmaktadır. Bazı kursiyerler bir süre para kazanmak için kursa devam etmekte ama kurs tamamlanmadan kursu bırakmaktadırlar. Ya da kursiyerler mesleği tam öğrenmeden kurs süresi dolmaktadır. Bu konuda bir düzenleme yapılması önerilebilir. Kurslara katılan kursiyerlerin devam ettikleri mesleki programın yeterliliğini tam taşıdığından emin olmadan sertifika verilmeyebilir. Ayrıca kurs programları her birinde mesleğin farklı bir yeterliliğinin öğretildiği kurlar halinde düzenlenebilir. Bununla ilgili örnek bir program geliştirilip, uygulanıp, değerlendirilebilir.

Kaynakça

Aksoy, M. (2013). Kavram olarak hayat boyu öğrenme ve hayat boyu öğrenmenin Avrupa Birliği serüveni. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 64, 23- 48.

- Akyol, B., Başaran, R. ve Yeşilbaş, Y. (2018). Halk eğitim merkezi kursiyerlerinin yaşam doyum düzeyleri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48, 301-324.
- Budak, Y. (2009). Hayat boyu öğrenme ve ilköğretim programlarının hedeflemesi gereken insan tipi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (3), 693 – 708.
- Demiralp, D., ve Kazu, H. (2017). Öğretmen adaylarının etkili yaşam boyu öğrenme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 71-85. DOI: 10.17679/inuefd.354234
- Demirel, M. ve Yağcı, E. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 100-111.
- Devlet Planlama Teşkilatı (2001). Sekizinci beş yıllık kalkınma planı hayat boyu eğitim veya örgün olmayan eğitim özel ihtisas komisyonu raporu. 02.02.2018 tarihinde http://www.sbb.gov.tr/wpcontent/uploads/2018/11/08_HayatboyuEgitimiOrgunOlmayanEgitim.pdf. adresinden erişilmiştir.
- Diker Coşkun, Y. ve Demirel, M. (2012). Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 108-120.
- Doğan, S. ve Kavtelek, C. (2015). Hayat boyu öğrenme kurum yöneticilerinin hayat boyu öğrenmeye ilişkin algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 82-104.
- Ekşioğlu, Tarhan ve Gürbüz. (2017). Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile özyeterlilik beklentisi ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(5), 1925-1940.
- Epçaçan, C. (2013). Yaşam boyu öğrenme becerilerinin ders kitaplarında yer alma düzeyine örnek bir inceleme. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 0-0. DOI: 10.14520/adyusbd.482
- Evin Gencil, İ. (2013). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine yönelik algıları. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 237-252.
- Güleç, İ., Çelik, S. ve Demirhan, B. (2013). Yaşam boyu öğrenme nedir? kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme. *Sakarya University Journal Of Education*, 2(3), 34-48.
- Güzel, H. (2017). Lise öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 56, 23-35,
- İzci, E. ve Koç, S. (2012). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9, 101- 114.

- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kazu, İ. Y. ve Erten, P. (2016). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. *İlköğretim Online*, 15 (3), 838-854.
- Kılıç, A. E. ve Yılmaz, R. (2019). Hayat boyu öğrenme kapsamında son 10 yıl içerisinde yayınlanan makalelerin betimsel analizi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 322-359
- Klamma, R., Chatti, M.A., Duval, E., Hummel, H., Hvanberg, E.T., Kravcik, M., Law, E., Naeve, A. and Scott, P. (2007). Social software for life-long learning. *Journal of Educational Technology and Society*, 10(3), 72-83
- Küçükahmet, L. (2009). *Program geliştirme ve öğretim*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2014). *Türkiye hayat boyu öğrenme strateji belgesi ve eylem planı* 03.01.2019 tarihinde http://hbogm.meb.gov.tr/str/files/hbo_eylem_plani_2014_2018.pdf adresinden erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2018). *Millî eğitim bakanlığı hayat boyu öğrenme kurumları yönetmeliği*. 05.01.2019 tarihinde http://hbogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_04/11093946_MEB_HBO_KURUMLARI_YYNETMELYYYY.pdf adresinden erişilmiştir.
- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (2018). *Hayat boyu öğrenme portalı*. 10.01.2019 tarihinde <http://www.hbo.gov.tr/Hakkimizda/Onem> adresinden erişilmiştir.
- Oral, B. ve Yazar, T. (2015). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(52), 001-011.
- Özgür, H. (2016). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ve bilgi okuryazarlığı öz-yeterlikleri üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 22-38
- Smith, M.K. (1996). Adult education. 02.02.2019 tarihinde <http://www.infed.org/lifelonglearning/badedgn.htm> adresinden erişilmiştir.
- Taş, H. Y. (2011). İŞKUR'un mesleki eğitim faaliyetlerinin istihdam üzerine etkileri: Yalova İŞKUR örneği. *Sosyal Siyaset Konferansları*, 61(2), 153- 176.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran University Journal of Kırşehir Education Faculty

ISSN: 2147 - 1037

Evaluation of Public Education Center Trainees in Terms of Different Variables

Sevgi Bektaş Bedir

DOI: 10.29299/kefad.2019.20.02.006

Article Information

Received:15/12/2018 Revised:28/01/2019 Accepted:10/02/2019

Abstract

This study aimed to analyze the trainees attending the Public Education Center vocational course programs opened within the context of lifelong learning. The study group of the research is composed of trainees from six vocational course programs offered at the Public Education Center between 2015 and 2019, including 1,172 female trainees and 102 male trainees. The reasons of selecting these six vocational course programs include the trainees who have chosen these vocational course programs each semester, the programs containing active workshop, and, most importantly, instructors who taught these programs having participated as trainees in these programs during this period (2015 - 2019). Research data were collected through document review and semi-structured interviews conducted with the instructors of six vocational course programs selected for this research. According to the results of the document analysis, it was observed that women were more likely to attend Public Education Center vocational course programs. Both female and male trainees included mostly young adults (ages 23 to 44) and secondary school graduates. Three themes were formed according to the result of descriptive analysis, including: "the gains from vocational course programs", "the meaning of lifelong learning", and "the suggestions for vocational course programs". It was observed that interviewees internalized lifelong learning and reflected it completely throughout their lives.

Keywords: Lifelong learning, Adult education, Vocational course programs

Introduction

Lifelong learning is any learning activity that an individual performs throughout his/her life to improve his/her knowledge, skills, interests and qualifications for personal, social and employment reasons (General Directorate of Lifelong Learning, 2018). The concept of lifelong learning was first put forward by Yeaxlee in the 20th century (Smith, 1996). Later, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) as well as the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) became interested in lifelong learning. These two organizations have stated that considering education only for children and youth in schools restrains lifelong learning, emphasising the necessity of lifelong learning in the context of developing economic reality, occupational mobility, and self-learning (Budak, 2009). UNESCO International Education Commission suggested that education should not be limited by age or to school facilities, but rather that all the activities carried out both in and out of schools should be a fundamental component of education, that educational activities should be more flexible, and that education should be planned as an existential continuity which lasts during the whole life (Knowles, 1996; cited by Aksoy, 2013).

According to Demirel and Yağcı (2012), lifelong learning is a learning process that serves personal interests and needs, aiming not only to teach certain knowledge to individuals but also to socialize them. Lifelong learning is a general arrangement that aims to format the existing system and to improve the whole potential for education alongside the formal education system (Güleç, Çelik and Demirhan, 2012). Lifelong learning includes various processes such as formal and non-formal learning, vocational and technical education, in-service, pre-service and out-of-service learning (Evin Gencil, 2013) and gives all individuals the chance to be a student and to continue their education for lifelong (Diker Coşkun and Demirel, 2012). According to Klamma and others (2007), learning is not limited with the formal instruction in the classroom and in schools, learning is a lifelong activity ongoing at work, at home and at the game. Lifelong learning is an educational activity that is focused on the interests and needs of every individual in the community. The aim of lifelong learning is to enable individuals to create new ways of achievement at every stage of their lives and to provide them the opportunity to follow their own paths. Lifelong learning includes formal and non-formal learning that the individuals carry out in all areas of their life. Therefore, lifelong learning is an approach that integrates formal and non-formal education that carries through from birth until death (State Planning Organization, SPO, 2001) and is also one of the solutions offered to overcome many problems in the education system (Epeçan, 2013). According to Küçükahmet (2009), people are in a continuous state of learning from birth to death. The common feature of different lifelong learning definitions as put forth by different researchers is that lifelong learning is not a concept limited to formal education or concerning only adult individuals.

Turkey showed the importance assigned to lifelong learning by establishing a general Directorate of Lifelong Learning under the Ministry of National Education, planning to carry out the initiatives from one center (Güleç, Çelik and Demirhan, 2012). Lifelong learning institutions in Turkey are comprised of Public Education Centers, Maturation Institute and Open Education Schools which carry out lifelong learning activities under the General Directorate for Lifelong Learning (Ministry of National Education [MEB], 2018). Turkey's lifelong learning policy is handled within the context of vocational education at both scientific and practical level (Demiralp and Kazu, 2017). In this respect, programs offer very important opportunities especially for adults. Adult education covers a very important part of lifelong learning. All adults whether completed formal education or not, had a profession or not, either retired or working may be part of lifelong learning in different periods of their lives. Some attend in-service programs to improve their professional competence; others may sign up for various programs to be a better parent, enhance their creativity, or even learn new languages. They also grant students with employment opportunities. Vocational education is one of many issues of strategic importance in the prevention of unemployment (Taş, 2011). The 10th Development Plan highlights that lifelong learning is one of the most important elements for Turkey's development and suggests that the harmony between the educational system and labor market will be enhanced by providing the skills and competences required in the work life, adopting the entrepreneurship culture and strengthening the school-enterprise relation in vocational education and training considering the medium and long term sectoral projections based on the lifelong learning perspective (MEB, 2014). In this process, the Ministry of National Education's efforts for lifelong learning have of great importance for adults given that lifelong learning programs supported by the state are both affordable for and accessible to all.

The 2014-2018 Lifelong Learning Strategy Paper and Action Plan have prioritize establishing lifelong learning culture and awareness in the society, increasing lifelong learning opportunities and their provision, improving the access to lifelong learning opportunities, developing lifelong guidance and counselling system, developing a system for the recognition of prior learning, and creating lifelong learning monitoring and evaluation system. It is very important to establish a culture of lifelong learning and awareness in the society. The Ministry of National Education's (2014) plan to increase lifelong learning culture and awareness in society includes launching TV, radio and relevant media campaigns and increasing the awareness about the role of the visual and printed media in order to enhance lifelong learning culture, and thereby launching so-called "learning festivals" throughout the whole country. Thus, the awareness encouraging individuals to become active and participatory citizens will increase. In turn, the government uses and works with visual and written media (RTÜK, MYK, TRT), relevant non-governmental organizations, relevant ministries (Ministry of

Development, MOLSS, the Ministry of Environment and Urbanization, the Ministry of Culture and Tourism, Ministry of Interior Affairs), special administrations, mukhtars, and workers and employer unions.

Lifelong learning shows us that learning is not a destination, but rather a path in and of itself. Individuals tend to learn something new from birth to death and integrate what they have learned into their lives. Lifelong learning is a phenomenon that needs further attention because it has the potential to provide a good future to individuals who already have a formal education, to those who want to be better workers, to those who wish to fruitfully spend their retirement years, those who want to acquire new skills and hobbies, as well as to women and disabled individuals in terms of employment.

The purpose of this study was to analyze trainees attending Public Education Center vocational course programs between 2015 and 2019. Within the framework of this, the following questions were addressed:

1. What are the demographic characteristics (gender, age, educational status) of the trainees attended the vocational course programs?
2. What are the opinions of the trainees about the gains from vocational course programs?
3. What are the opinions of the trainees about the meaning of the lifelong learning?
4. What are the suggestions of the trainees for vocational course programs?

Methodology

Research Design

This study is a qualitative study which aimed to analyze the demographic characteristics of the trainees who have studied in vocational course program from the Public Education Center between 2015 and 2019. Research data were collected through document review and semi-structured interviews. The document review method involves the analysis of written materials containing information about the targeted cases (Yıldırım and Şimşek, 2005). In order to be able to conduct document analysis, demographic information of the trainees between 2015 and 2019 and information about the vocational course programs they attended were asked for from the Public Education Center. Semi-structured interviews conducted with the instructors of six vocational course programs who had been selected for this research. Interviewing is the shortest way of acquiring the information about participants' knowledge, thoughts, attitudes, and behaviours in response to various topics (Karasar, 2006).

Study Group

Within the scope of the study, the participants who have taken programs in any vocational course program from the Public Education Center in a district located in Turkey's Central Black Sea region between 2015 and 2019 were analyzed. During this period, a total of 515 vocational course programs had been opened. A total of 8,658 participants, 5,530 of whom were female and 3,128 of whom were male, participated in these programs. The study group of this study is comprised of the trainees who had attended any of six vocational course programs that had been running between 2015 and 2019. The reasons of selecting these six vocational course programs include the trainees who have chosen these course programs each semester, the programs containing active workshop, and, most importantly, instructors who taught these programs having participated as trainees in these programs during this period (2015 - 2019). Thus, in order to understand how the programs have influenced the lives of the trainees, semi-structured interviews were conducted with the vocational course programs' instructors. A total of 103 separate programs had been opened within the scope six vocational course programs. 1,274 trainees, including 1,172 females and 102 males had been registered in these programs. The names of these vocational course programs and the information about the trainees are given in Table 1.

Table 1. *Vocational course programs*

Vocational Course Programs	Number of courses opened	Female	Male	Total
Wood printing	33	386	26	412
Wood painting and varnishing	24	227	46	273
Wood Burning Technique	20	215	23	238
Jewellery Making	8	123	4	127
Tile Processing	9	114	0	114
Miniature Carpet Weaving	9	107	3	110
Total	103	1172	102	1274

Table 1 shows the distribution of the trainees according to their demographic characteristics. "Wood printing" was the most preferred vocational course program. A total of 33 courses were opened for this program. A total of 412 trainees, including 386 females and 26 males, had attended them. The reason of the high preference is that trainees had wanted to learn a traditional craft unique to their own cities. Here, trainees learned how to produce and market various products unique to their region, including tablecloths and hand-painted kerchiefs using wood printing. The second vocational course program selected for this study was "Wood painting and varnishing", in which trainees learned how to produce new products by converting wood into various ornaments and accessories. A total of 24 courses were opened for this program. A total of 273 trainees, including 227 females and 46 males, had attended them. The third vocational course program selected for this study was "Wood Burning Technique". A total of 20 courses were opened for this program. 238 trainees had attended,

including 215 females and 23 males. Here, inscriptions are burnt onto wood, and trainees learned how to draw pictures that reflect the historical texture of their city. The fourth vocational course program was "Jewellery Making". A total of 8 courses were opened within this program. 127 trainees, including 123 females and 4 males, had attended. Here, trainees learned how to produce jewellery from stones and other materials. The fifth vocational course program selected for this study was "Tile Processing". A total 9 courses were opened within the scope of this program. 114 female trainees had attended; there were no males. Trainees learned how to draw various motifs on the tiles, write texts, and produce different kinds of products such as plates and drip mats, etc. The sixth program selected for this study was "Miniature Carpet Weaving". A total of 9 courses were opened for this program. 110 trainees, including 107 females and 3 males had attended. Here, the trainees learned how to embroider texts and motifs on miniature carpets.

Data Collection Tools

Research data were collected through document review and semi-structured interviews. Semi structured interviews were conducted with the instructors of six vocational course programs, which have been selected for this research. In order to determine the content validity of the interview form, two experts were consulted; the form was then finalized and got ready to use. The interview form was applied to an instructor from another area as part of a pilot interview in which the suitability of the form was confirmed. However, the data extracted from that was excluded from the analysis.

Data Analysis

Data obtained through document review was limited to six vocational course programs selected for the purposes of this study, and presented in numeric form. Descriptive analysis was conducted for the data obtained through semi-structured interviews. The themes were created based on the answers of the participants; likewise, their opinions were coded and the data was classified. The names of participants were kept confidential and coded as R1 and R2 (Respondent 1, 2) in the quotations.

Findings

Findings Related to the First Sub-goal

The findings related to the first sub-goal, "*What are the demographic characteristics (gender, age, educational status) of the trainees attended the vocational course programs?*" are displayed in Tables 2 and 3. Table 2 shows the demographic characteristics of all trainees attended the six vocational courses selected for this study among the vocational courses opened within the scope of lifelong learning between 2015 and 2019.

Table 2. *Demographic characteristics of the trainees*

Variables		n	%	
Gender	Female	1172	92	
	Male	102	8	
Age	Female	15-22	199	17
		23-44	683	58
		45-64	237	20
		65-	53	5
	Male	15-22	19	19
		23-44	50	49
		45-64	30	29
		65-	3	3
Educational Status	Female	Literate	46	4
		Primary School	164	14
		Secondary School	485	41
		High School	323	28
		Associate's Degree	58	5
		Bachelor's Degree	82	7
		Master's Degree	14	1
	Male	Literate	1	1
		Primary School	5	5
		Secondary School	50	50
		High School	27	27
		Associate's Degree	4	4
		Bachelor's Degree	14	14
		Master's Degree	1	1

As is shown in Table 2, the number of participants selected for this study was 1,274. Of these, 1,172 (92%) were female and 102 (8%) were male. Table 2 also contains data on the age of the trainees. Of the 1,172 female trainees, 199 (17%) were between the ages of 15 and 22; 683 between 23 and 44 (58%); 237 were between 45 and 64 (20%) and 53 of them (5%) were older than 65. These data indicate that vocational course programs of the Public Education Center were more popular among young adult women. Of the 102 male trainees, 19 (19%) were between the ages of 15-22, 50 were between 23 and 44 (50%), 30 were between 45 and 64 (30%) and 3 (3%) were over 65. These data also indicate that are also popular among young adult men. Reasons behind this trend may have to do with participants having missed out on certain opportunities with formal education in their life, and therefore wanting to learn a new profession under the principle of lifelong learning. Table 2 also includes data on the educational status of the trainees. Of the 1172 female trainees, 46 (4%) were literate; 164 (14%) had finished primary school, 485 (41%) had finished secondary school, and 323 (28%) had finished high school, whereas, 58 (5%) had held an associate's degree, 82 (7%) had held a bachelor's degree and 14 (1%) had held a master's degree. Of the 102 male trainees, 1(1%) were literate; 5 (5%) had finished primary school, 50 (50%) had finished secondary school, and 27 (27%) had finished high school,

whereas 4 (4%) held an associate's degree; 14 held a (14%) bachelor's degree, and 1 (1%) held a master's degree. Here, it is seen that vocational course programs of the Public Education Center are mostly preferred by those who graduated secondary and high school among both genders.

Semi-structured interviews were conducted with the instructors of the six most preferred vocational courses of the Public Education Center between 2015 and 2019. Table 3 highlights their demographic characteristics:

Table 3. *Demographic characteristics of the respondents*

Respondent	Gender	Age	Educational Status	Marital Status	Vocational Course Program
Respondent 1 (R1)	Female	29	Associate Degree	Single	Jewellery Making
Respondent 2 (R2)	Female	41	High School	Married	Tile Processing
Respondent 3 (R3)	Female	44	High School	Married	Miniature Carpet Weaving
Respondent 4 (R4)	Female	26	Associate Degree	Married	Wood Painting and Varnishing
Respondent 5 (R5)	Male	58	Primary School	Married	Wood Printing
Respondent 6 (R6)	Male	61	Primary School	Married	Wood Burning

As seen in Table 3, four of the six interviewees were female and two were male. The female participants were between the ages of 26 and 44; two of them had finished high school whilst two had held an associate's degree. Three were married whereas one was single. The two male participants were 58 and 61 years old; both were married and whom had finished primary school. Likewise, R5's interest in the vocational course that he was teaching had stretched back to his childhood. He made his living from this job, and that then attended other programs, whereupon he was awarded with the necessary certification to work as an instructor. Similarly, R6 started the course that he is teaching now as a trainee after his retirement, then made this way up the latter until he became an instructor. Although he is retired, he continues to teach. Male trainees in particular have shown us that lifelong learning has no age.

Findings about the Second Sub-goal

The findings related to the second sub-goal, "*What are the opinions of the trainees about the gains from vocational course programs*" are displayed in Table 4. A theme was created to answer this question as derived from the interviews: "*the gains from vocational course programs*". The codes and number of opinions of this theme are given in Table 4.

Table 4. *The gains from vocational course programs*

Codes	Number of Opinions
1 Increased self-confidence	6
2 Increased self-esteem	6
3 Feeling strong	6
3 Increased prestige in the community	6

4	The happiness of product creation	5
5	Business opportunity/ economic freedom	4
6	Inner peace	4
7	Calmness	3
8	Patience	3
9	Peace in family life	3
10	Quality time (spent) with children	2

As seen in Table 4, all six of the participants stated that after attending the vocational course program, their self-confidence and self-esteem increased, they felt stronger, and their level of prestige in the community increased. Five of the participants declared that they were happy to create products, whereas four stated that they had gained economic freedom and increased their inner peace thanks to the course. Again, three of the participants stated that the vocational courses they attended gave them tranquility and patience and their peace increased in family life. Finally, two of the participants stated that they could spend more quality time with their children thanks to the vocational course programs they attended. The direct quotations taken from participant's opinions on the codes illustrated in Table 4 are given below:

"At first the course brought me peace me. You're completely resetting yourself here. You give your energy to the product and to the class. You're learning to be patient" (R1)

"I gained economic freedom. You feel strong. Both people's and my perspective on myself has changed. I am no longer the small child of the family; I am seen as a teacher. Even in the family my prestige was increased." (R1)

"Rather than dealing with children at home, I was very happy to deal with something other than housework, to get out, to explore different people, different environments and talents. My peace in family life has increased. I'm having a better-quality time with my kids. It was a lot of time when I was spending my time completely at home, but we couldn't spend it in a satisfactory way." (R2)

"Since my children grew up, I had a lot of time. I wanted to join the course. As my economic freedom has increased, my perspective on myself has changed and I can contribute to the education of my children. My self-confidence increased because I could stand on my own feet. I feel strong". (R3)

"When I started to the course, I was just aiming to make my own household items. But after participating in the course, my purpose became to serve other people, learn and teach the job. The course gives me rest, comfort. I'm not tired when I'm working, and I'm making money". (R4)

"I've been doing this job since I was 8. I'm one of the trained from the cradle. It's enough for me to teach people this profession and provide them a little benefit. I find peace while doing this work. I'm glad about having learned this job. I drive a hundred and fifty kilometres every day to teach this profession. I will continue to teach my profession to new generations as long as God gives me health. I want to leave my profession as an inheritance". (R5)

"I was already retired. I was looking for an endeavour. I've come to spend some time, but I haven't left it for years. I'll get sick if I don't work. This job was very good for me. My self-confidence has increased. I love it very much". (R6)

Findings about the Third Sub-goal

The findings related to the third sub-goal, *"What are the opinions of the trainees about the meaning of the lifelong learning?"* are displayed in Table 5. A theme was created to answer this question as drawn from the interviews: *"the meaning of lifelong learning"*. The codes and number of opinions of this theme are given in Table 5.

Table 5. *The meaning of the lifelong learning*

	Codes	Number of Opinions
1	Job opportunity	6
2	Training opportunity	6
3	Continuity in learning	6
4	Continuity in teaching	5
5	Learning from cradle to grave	4
6	Unlimited production	3
7	A process as wide as the imagination	3
8	A second life	1
9	A process for changing pleasures	1
10	An opportunity to make your job better	1

As seen in Table 5, all of the six participants associate lifelong learning with job and education opportunities and continuity in learning. Five of the participants expressed lifelong learning as being continuity in teaching, whereas four had stated that lifelong learning is a process going from cradle to grave. Again, three of the participants described lifelong learning as being unlimited production and a process as wide as the imagination. One participant associated lifelong learning with a second chance at life as well as viewed it as a process for changing pleasures and an opportunity to make your job better. The direct quotations taken from participant's opinions on the codes illustrated in Table 5 are given below:

"Lifelong learning is a very comprehensive process. It provides training and job opportunities in many areas. No more "I'm done". We're always learning new things. We combine our own area

with other fields to create new products. We continue to learn in order to be able to teach new things". (R1)

"For me, lifelong learning is a second chance for a second life. It is really a second life for those who have missed many things in the past, who cannot continue their school life for certain reasons, who don't have job opportunities". (R2)

"I am sorry that I have not been able to attend such programs before, but thanks to lifelong learning I now have the opportunity to improve myself" (R3)

"There is no age for learning. Learning does not begin at elementary school and end at university. I have retired trainees. People's pleasures, hobbies are changing every year, adapting to this is possible through lifelong learning. Man is hungry to learn until the death". (R4)

"I started when I was 8; I am 58 years old now and I continue. I can tell you that there's no age for learning. Let people benefit from these opportunities" (R5)

"I think lifelong learning is to perform the job with love and make it better and better. Insisting on. You know what they say, from the cradle to the grave. I want to leave an artefact as heritage". (R6)

Findings about the Fourth Sub-goal

The findings related to the fourth sub-goal, "What are the suggestions of the trainees for vocational course programs?" are displayed in Table 6. A theme was created to answer this question as drawn from the interviews: "the suggestions for vocational course programs". The codes and number of opinions of this theme are given in Table 6.

Table 6. *The suggestions for vocational course programs*

	Codes	Number of Opinions
1	Extending course duration	4
2	Increasing the marketing	3

As seen in Table 6, four of the six participants suggested to extend the duration of the courses opened within the scope of lifelong learning, whereas three of the participants suggested to increase the marketing. The direct quotations illustrated in Table 6 are given below:

"Since we teach a vocation, the duration of our course is short for some cases. It can be extended." (R2)

"We are not a very touristic city; thus, the marketing opportunities of our products are limited. We have a sales point in our city, we sell our products there. Further marketing opportunities may be created." (R3)

"We have a sales office. Our products are sold there. But the sale can be further increased" (R4)

"I think the duration of our course is short. This time is insufficient to learn a profession completely. An apprentice must stay for at least five years next to a master in order to learn a profession completely. It would be better if the trainees don't leave the course immediately, continue to coming afterwards and increasing course hours a bit". (R5)

"The course ends when the trainees are about to learn the job. They're not coming to the new course. If the duration of the course is extended further, it will be learned better." (R6)

Discussion and Conclusion

The number of participants selected for this study was 1,274. Of these, 1,172 (92%) were female and 102 (8%) were male. It is pleasing that the number of female participants is higher than the number of male participants. The interests of women, which is one of the Lifelong Learning General Directorate's priority groups that they want to include in lifelong learning, towards these programs is also important in terms of Turkish women playing an active role in all facets of life and in terms of granting them employment opportunities by allowing them to discover their own abilities and have a profession. Regarding the studies performed in recent years on lifelong learning, most of them indicated a significant difference in favor of women. In the study of Akyol, Başaran and Yeşilbaş (2018), where they analyzed lifelong learning perceptions of the trainees who studied in the Public Education Centers, it was observed that women's perceptions of life satisfaction were higher than men's perceptions of life satisfaction. The review of the literature revealed that in some studies the opinions of individuals on lifelong learning showed a significant difference according to the gender and this difference was in favor of women (Demiralp and Kazu, (2017), Diker Coşkun and Demirel (2012), Ekşioğlu, Tarhan and Gündüz, (2016), Evin Gençel (2013), İzci and Koç (2012), Kılıç (2014), Özgür (2016). On the other hand, in the study of Oral and Yazar (2015) the perceptions of pre-service teachers about lifelong learning did not differ according to gender; also, in the study of Kazu and Erten (2016), lifelong learning ability of the participants did not differ according to gender.

Based on the findings, it is seen that the vocational courses of the Public Education Center are chosen by both female and male trainees of the younger adulthood (23-44 years) period. Reasons behind this trend may have to do with participants having missed out on certain opportunities with formal education in their life, and therefore wanting to learn a new profession under the principle of lifelong learning. Regarding the data on the educational status of the trainees, it is seen that the vocational courses of the Public Education Center are preferred by secondary school graduates, followed by high school graduates in both men and women. In the studies of Akyol, Başaran and Yeşilbaş (2018) conducted with the trainees who were studying in the Public Education Centers, the

most common age range of the participants were 18-30, followed by 31-45. Again, in the same study, the authors observed that the majority of participants had finished high school.

In addition, six vocational course program instructors who themselves were once trainees of programs, were interviewed. Four of these participants were female and 2 were male. Upon looking at the results of the research in terms of the themes and codes obtained as a result of the interviews, participants stated that the vocational course programs opened within the scope of lifelong learning provided them many gains, including *“increased self-confidence, increased self-esteem, feeling strong, increased prestige in the community, the happiness of product creation, business opportunity/ economic freedom, inner peace, calmness, patience, peace in family life, spending quality time with children.”* What can therefore be inferred is that the goals of lifelong learning had been achieved in these programs opened. It is seen that especially women's self-confidence, self-respect and self-beliefs increased with the economic freedom and the happiness of producing a product. In addition, it can be seen that also retired citizens continue their active lives through these vocational course programs.

Regarding the themes and codes obtained as a result of the interviews, it is seen that all of the six interviewed participants assigned a positive meaning to lifelong learning. According to these participants the meaning of lifelong learning included *“job opportunity, training opportunity, continuity in learning, continuity in teaching, learning from cradle to grave, unlimited production, a process as wide as the imagination, a second life, a process for changing pleasures, an opportunity to make your job better”*. In essence, the meaning that they assigned is consistent with the lifelong learning principles of the Ministry of National Education. The Ministry of National Education has defined the principles of lifelong learning as lifelong learning, scientificness and integrity, validity, volunteerism, openness to all, education everywhere, fitting the bill, co-operation and coordination, planning, continuity, openness to innovation and development (MEB, 2018). In addition, the opinions of the participants from the study conducted by Doğan and Kavtelek (2015) on determining the perceptions of lifelong learning institution managers about lifelong learning and from the study conducted by Demirel and Yağcı (2012) with classroom teacher candidates, were in line with the participants' opinions in this study.

According to the themes and codes obtained from the interviews, interviewed participants were satisfied with the courses as a whole. The participants made some suggestions, which are *“extending the course duration, and increasing the marketing”*

The review of the literature showed that 4 of the 9 studies conducted in the last 10 years about lifelong learning are quantitative, and that 4 are qualitative while 1 is mixed (Kılıç and Yılmaz, 2019). This study is set apart from the other qualitative studies in the literature because interviews were

made with people attending the Public Education Center vocational course programs first as trainees then as instructors. In this respect, it is believed that this study will contribute to the field.

Recommendations

In order to increase access to lifelong learning, the Ministry of National Education plans to cooperate with various ministries, governmental and non-governmental organizations (MEB, 2014). These include providing educational access support specially to disadvantaged groups in the community from pre-school to adult education, including the disabled, women, elders, ex-convicts, children and youth involved in crime or at risk of crime, long-term unemployed people, unemployed youth, and migrant temporary workers. In this context, it is seen that the women attending the Public Education Center are supported financially even while they are still attending the course and earn money according to both the number of days, they attend the course and the products they sell. This is especially important for women who have not been able to get their economic freedom to choose these vocational course programs. Women are thus socializing, making money, and acquiring a profession. In this sense, the objectives of the General Directorate of Lifelong Learning to open these vocational course programs are successfully being accomplished. However, there still are certain disadvantages. One of these is that some trainees continue the course for a while to earn money, but leave the course before the completion of the course. Moreover, sometimes the program ends before the trainees fully learn their new profession. An arrangement may remedy this issue. Certificates may be issued only after ensuring that the trainees who attend the courses fully carry the proficiency of the vocational course program they are continuing. In addition, each program can be organized according to a series of phases in which trainees are taught different aspects of their chosen profession. An exemplary program can be developed, implemented and evaluated.

References

- Aksoy, M. (2013). Kavram olarak hayat boyu öğrenme ve hayat boyu öğrenmenin Avrupa Birliği serüveni. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 64, 23- 48.
- Akyol, B., Başaran, R. and Yeşilbaş, Y. (2018). Halk eğitim merkezi kursiyerlerinin yaşam doyum düzeyleri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48, 301-324.
- Budak, Y. (2009). Hayat boyu öğrenme ve ilköğretim programlarının hedeflemesi gereken insan tipi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (3), 693 – 708.
- Demiralp, D., and Kazu, H. (2017). Öğretmen adaylarının etkili yaşam boyu öğrenme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 71-85. DOI: 10.17679/inuefd.354234

- Demirel, M. and Yağcı, E. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 100-111.
- Devlet Planlama Teşkilatı (2001). Sekizinci beş yıllık kalkınma planı hayat boyu eğitim veya örgün olmayan eğitim özel ihtisas komisyonu raporu. 02.02.2018 tarihinde http://www.sbb.gov.tr/wpcontent/uploads/2018/11/08_HayatboyuEgitimiOrgunOlmayanEgitim.pdf. adresinden erişilmiştir.
- Diker Coşkun, Y. and Demirel, M. (2012). Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 108-120.
- Doğan, S. and Kavtelek, C. (2015). Hayat boyu öğrenme kurum yöneticilerinin hayat boyu öğrenmeye ilişkin algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 82-104.
- Ekşioğlu, Tarhan and Gürbüz. (2017). Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile özyeterkinlik beklentisi ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(5), 1925-1940.
- Epçaçan, C. (2013). Yaşam boyu öğrenme becerilerinin ders kitaplarında yer alma düzeyine örnek bir inceleme. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 0-0. DOI: 10.14520/adyusbd.482
- Evin Gencil, İ. (2013). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine yönelik algıları. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 237-252.
- Güleç, İ., Çelik, S. and Demirhan, B. (2013). Yaşam boyu öğrenme nedir? kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme. *Sakarya University Journal Of Education*, 2(3), 34-48.
- Güzel, H. (2017). Lise öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 56, 23-35,
- İzci, E. and Koç, S. (2012). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9, 101- 114.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kazu, İ. Y. and Erten, P. (2016). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. *İlköğretim Online*, 15 (3), 838-854.
- Kılıç, A. E. and Yılmaz, R. (2019). Hayat boyu öğrenme kapsamında son 10 yıl içerisinde yayınlanan makalelerin betimsel analizi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 322-359
- Klamma, R., Chatti, M.A., Duval, E., Hummel, H., Hvannberg, E.T., Kravcik, M., Law, E., Naeve, A. and Scott, P. (2007). Social software for life-long learning. *Journal of Educational Technology and Society*, 10(3), 72-83
- Küçükahmet, L. (2009). *Program geliştirme ve öğretim*. Ankara: Nobel Yayınları.

- Millî Eğitim Bakanlığı (2014). *Türkiye hayat boyu öğrenme strateji belgesi ve eylem planı* 03.01.2019 tarihinde http://hbogm.meb.gov.tr/str/files/hbo_eylem_plani_2014_2018.pdf adresinden erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2018). *Millî eğitim bakanlığı hayat boyu öğrenme kurumları yönetmeliği*. 05.01.2019 tarihinde http://hbogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_04/11093946_MEB_HBO_KURUMLARI_YNETMELYYY.pdf adresinden erişilmiştir.
- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (2018). *Hayat boyu öğrenme portalı*. 10.01.2019 tarihinde <http://www.hbo.gov.tr/Hakkimizda/Onem> adresinden erişilmiştir.
- Oral, B. and Yazar, T. (2015). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(52), 001-011.
- Özgür, H. (2016). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ve bilgi okuryazarlığı öz-yeterlikleri üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 22-38
- Smith, M.K. (1996). Adult education. 02.02.2019 tarihinde <http://www.infed.org/lifelonglearning/badedgn.htm> adresinden erişilmiştir.
- Taş, H. Y. (2011). İŞKUR'un mesleki eğitim faaliyetlerinin istihdam üzerine etkileri: Yalova İŞKUR örneği. *Sosyal Siyaset Konferansları*, 61(2), 153- 176.
- Yıldırım, A. and Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.